

بەچ نەرمەكەكان لای چىنە
توندەكەكان دەگرن؟ ... نووسىنى:
باربرا ف. وەتتەر

ئام لايانگيريدي پيو ندى ب هزر و نيين

نووسینی: باربرا ف. ویت
ویرگیانی: طاهر طیب أحمد (مامک)

جہتی سہ رسو ما نہ کی زہرہ کہ لہ دوا ی شہی سارد و چینہ ئیسلامیہ
ادیکاہ کان ، بہ تایبہ تیش ، سہ لہ فیدہ جیہادیہ کان گہ شہیان
کردو و . سہ لہ فی جیہادی بزووتنہ و یہ کی ئیسلامی ئو پہ پارہ نگار و
لہ پہ ناوی دامہ زرانندی خلافہ تہ تہ دہ کہ شہت کہ لہ سہر بنہ مای
شہریعتہ ککخرا بہت . ئو ککخراوانہ نکہی لہ دہمہ کراسی دہ کن و
باوہیان وایہ کہ پہ یہ و کردنی توندوتیژی و تہ قاندن terrorism
وایہ بہ ئوہی ئامانجہ کانیان و دی بہنن . پہ ش ۱۹۹۰ ، تہ نیا چہ ند
چینہ ک جیہادی سہ لہ فی چالاک ہہ بوون کہ بہ پہ نجہی دہست دہ مزہردران .
کہ چی لہ ۲۰۰۳ بہ دوواوہ ، ژمارہیان گہ یشتہ ۴۹ ککخراو .

بەلەو بوون وای ئۆم چینی شیر بە دستان، مر د تاسەنەت، چونکی ئامانجەکانیان گەلەلەک ل ه سونەکان ادیکا radical تر ک د یانەو نوێ رایی تییان بکەن. بە پەیی ووما ی ئ و ۳۸۰۰۰ موسو مانە ل ۳۹ وەتەدا، ل ۲۰۱۳ دا ناو ندی توێژینەو ی پیو Pew Research Center کردی، ز رینە ی سونەکان د مە کراسییان ل کن ل ستە مکاری autocracy پە سندر و ز رینە یەکی ز ریان ل دژی ئ و کوتە کبە ندییەن ک بە ناوی ئیسلام و د کرەت. ئ گەر ئ و ه موو موسو مانە بە ئامانج و بێ بازەکانی ئ و چینە توند بێ یانە قایل نین، ئ دی بەچ ئ و توند بێ یانە، چە ندین ه ندی خە یانان ل هە توو؟

وٲٲامى ئٲم پرسىار ٲٲوٲى ٲم توندٲٲى بٲ ئاستٲم ٲٲوٲى ندى بٲ
دىن يان بٲ هزرٲوٲ هٲى ؛ چونٲم هٲموو لٲ هٲمووى تٲنیا بٲ سیاست
و ئاسايش بٲستراوٲ تٲوٲ. لٲو ژٲنگانٲى ٲم بٲ خٲرايى گٲٲانى

سیاسیان له وو ددات و حوکمی قانونیان تدا سنووردار و گډندلی با ددست ددبت، هاوالتیانی ندرم با نووی ژیرمندانان ددبت تا هزری ادیکالی ئو چینان پدسند بکن. ئممش سبارت به هموو وواتک است، جا ئو وواتیسلامی بت یان هر فلی به ئیسلامو نبت. ئم ديسان هر است، جا با زرينی هاوالتیان باوایان به ئامانج بندستی و ئایدیلژیاکانی ئم جر بزووتنانو هر نبت. قیت بوونووی ئیسلامگری ادیکالی radical Islamism به هی فر لاینگری هزری توندیان نیی، بکوو له فتاری ئو سوند ئاساییانو پیدای ک له کاتی تنگاندا پییوی دکن.

سوودی کسى توند The Extremist Advantage

ک شوی ناوځ بربا ددبت، وک ئووی له چاد و عیراق و نایجیریا و مالی و پاکستان و سمال و سوریا و یمن، دگوزرت، هاوالتی ندرم وووبووی دوو بژارد ددبت: یان لاینک دگرت و خی پیداش ددکاتو و یانیش بزاف ددکات دوور- پربز دمندتو. باشتین بژاردش ئووی ک خی بهو ددست چکدارو هوبواسدت ک گللک لگیند شش ک بباتو و چاکسازییکی سیاسی است پلک بندت. پشتیوانی کردنی لاینی سبرکوتوو، تاککان دپارزیت لهووی ک له پاش شش ک تویان له بکرتو و لاینگری ئو چینش ک پیمانی چاکسازى ددات ئگگری گانکی سیاسی ئرنی دکایندت. له هاوالتیان نازان ک سبر ددکوت یان ئو تا براو، ک شم ددسات دگرت، چن فتار ددکات.

ئم ستراتیژ له قازانجی چیند توندییکاندای. هزری توندی چینک قیتاو ددکات تا ئو توندیان گردنو (تجنید بکن) recruit ک گربکیان به ماویییکی درثرتر و به شوویییکی توندتر له میان یکان بجنن. ئو جنگاو در دمارگیران یارم تی ددست جنگاو رکانیان ددن خرا ششکان ببنو و خیان به خاگر و کاریگر ناوزد بکن. ئنجام ک جبرک له پاداشت و ریدگرن: ئیماندار استکان، لبر خبختکردن و باووی بتو و ننگ به کشکایان، له پشدا پیوئندی بهو توندیانو دکن؛ ئینجا تاک کسم کاراکان دچند بن بایان؛ چونک دند سبر ئم باو شش ک ننگ ئو چیند سبر بکون. سبارت به سوریا، ئم به پیستی باووی ویم مکانتس بوو؛ مکانتس پسپری بواری تاندن و ددت: سبرکوتند زووکی ددو تی ئیسلامی (یان داعش) متمانی له کن زر له جنگاو در دیرینکانی سبر به سوپای سوریای نازاد

پیدا کرد و وای لاکردن که ل دستکائی خیالان یاخی بین و پیوئندی بو و چته جیهادیان و بکن که وایانزانی پارئی پتریان هه ی و وکترین.

ها واتیانی نرمرمش م بستیان پشتیوانی و چین بکن که ئگر بئ سار حوکم ونگ هار وک پشان چن بوون هارو ها پاک بمئند و گئندی نکن. دنیا بوون ل و چینئی که ل کاتی دسات و رگرتندا، دادپروار دمنند و، تا و و پئ ئست م. خ ئگر سارکرد یاخیی کان ل استیدا ئزو (طموح) ambitious و چاوچن کیش بن، بام هشتا هار هاندریان هه ی و یژن ئمان ل و بژارد ی جیاوازن که ئست که فرماندارن و ئارزووشیان گئ انکاری سیاسی فراهم بکن. ل و واتیانی که دساتاتی جب جکار که متر ل پیچین وای دگدا دکر، ئم با و که دساتاداری ب کردار ل دساتاتی لادرت.

دیسان که شایست ی بئین که هزری توند "پشت - ل ب چین توند یکان - داد نئ و". یکه مین - و ل توند یکان و چاو دکر که زرت ل میان یکان، نکوئی ل کک و تنی مامنا و ند بکن و بمرش حکوم تکان ناچار دکن که پشنیازی باشر پشکش بکن. ل بر ئم ی که فست نیی کان، ل میانی دانوستانیان دگ ئیسرائیل، حاسیان ل دساتاداری فست نیی ل لا پسندتر. دوو مین - پسند کردنی هار هزرکی توند و ایشان ددات که سارکردی و چین یاخیی توند ی هار تنیا چاوی ل گدانی دسات و د و مندی نیی و ئگر و ئایدی ل ژبی ل سارکرد کانی خواست قوربانی م زنی بدن و ب و هژار بمئند و، و هشتا پتر ئم دسلم نئ. ئوسام بن لادن باشرین بگئی ب ئم نشان دا، چونکی هموو دیانزانی که و، ل پناوی جنگدا، وازی ل سامان هنا بو. ل کتاییدا - چین توند ی دینی کان، ل زر باب تدا، ئامرازی دادپرواری تایب تی خیالان هه بو، و ئامرازش فتاری خراب هشتا پتر دختا بر نشتاری ل پیچین و. ب نمون، توند ی extremism ئیسلامی کان فیه کی بر ب ناوی تایب تی خی پی و دکت. وایار بوو که سارکردای تی قاعید باش ل م قازانج گشتب، بیی ساری ل و هارمان گرت که دانیشووان کانیان پیوستیان ب بنمای حوکمانی هه بو. ل ناو جفا که دیندارکاندا، لای نی سی میس هه ی که متمانی پی دکر: دشت ئیمام و موفتی و ئای تو ای کان قیال ل هه مان و مللانی کان خاو بکن و و ئو سارکردان تئب بکن

و رگرت، ما ی پووج د رناچن. ب ه ک و ت نیی ئ و ئا ید ی ل ل ژیی ی ک ج خت ل و وشت و داد د کات و و ل ه ر م کدا د رک و تو و ک حکومت س رکوتک ر و فر خراپ کان ل ی با د ستن. و ب ر ه نان ل توکم کردنی حوکمی قانون و پشکنینی ه زدار و پارس ننگ کردنی لای نی سیاسیدا پ و یستی ب سستم کی لاو کی داد پ رو ری نا ه ل ل ت و بیانووی پشتیوانی کردنی چین توند ی کان خا و د کات و و. ئ م ب قس ئاسان. ل گ ئ م شدا، و ات ی ک گرتوو کان ج ر س رک و تن کی ل هاندانی هاو پ یمان کانی، ک ریای باکوور و تایوان، ب ئ نجامدانی چاکسازی و د ست ه ناو. ه ر چ ن د حوکمی قانون ب ه زتر ب ت، ئ و ه ن د ئ گ ری لای نگری توند یی ب رت س کتر د ب ت و.

[illegible]

ئاییدی-لژیای توند هه‌میش سه‌رنجی هه‌ندك له باو-داران به‌خی
 -ادك-شیت، به‌ام له و کاتانی كه ده‌خك ته‌ماوی و پشه‌و، هزری
 نه‌رم به‌کانیش هه‌د-مژت. ئه‌گر واته به‌گرتوو-کان بشیت ئه‌و
 ده‌خان به‌گ-ت كه پشتیوانی کردنی ئه‌و چینه‌ن به‌کاته به‌زارد به‌کی
 هزرم ندانی هاوته ئاسایی، ئه‌و کات ئه‌ستهم ده‌به‌ت هزری توند
 زیندوو به‌ند-ته‌و.

سڀ رڃا وڃي ٿو:

گفاری کاروباری دږوږو، مانگی حوزږیرانی ۲۰۱۸

<https://www.foreignaffairs.com/articles/2018-06-18/why-moderates-support-extreme-groups>

<https://www.foreignaffairs.com/articles/2018-06-18/why-moderates-support-extreme-groups>

مامستای بابتی زانستی سیاسیی ل زانکږی کالیفږنیا - سکولی
سانتیاگ تاییب ت ستراتیژی و سیاستی جیهانی.

<https://www.annualreviews.org/doi/abs/10.1146/annurev-polisci-060415-093921>

<https://www.foreignaffairs.com/articles/syria/2015-11-24/what-salafism>

https://www.mitpressjournals.org/doi/pdf/10.1162/ISEC_a_00292

<https://www.foreignaffairs.com/articles/syria/2018-02-27/why-civil-wars-are-lasting-longer>

<https://www.foreignaffairs.com/authors/william-mccants>

کورد دږوږو: - "پشتی بږ داناو" واتا یارمږتی سږر خستنی دا.

<https://www.foreignaffairs.com/foreign-affairs-report-after-osama-bin-laden>

<https://www.foreignaffairs.com/articles/middle-east/2017-12-22/jihadist-threat-wont-end-isis-defeat>

<https://www.foreignaffairs.com/articles/world/2018-04-25/how-elections-can-lead-peace>

<https://www.foreignaffairs.com/articles/middle-east/digital-counterinsurgency>